

HYSBYSIR heddiw, 5 Ionawr 2004, o dan Ddeddf Etholaethau Seneddol 1986, fel y'i diwygiwyd, bod y Comisiwn Ffiniau i Gymru yn cynnig y newidiadau canlynol i etholaethau seneddol a Rhanbarthau'r Cynulliad yng Nghymru:

- Mae nifer yr etholaethau seneddol (ac felly etholaethau'r Cynulliad) yn aros yn 40.
- Cynigir newidiadau sylweddol i rannau o ardaloedd siroedd cadwedig Clwyd a Gwynedd ynghyd â chreu etholaethau newydd, sef Conwy, Arfon a Dwyfor Meirionnydd.
- Cynigir mân newidiadau i'r etholaethau canlynol: Clwyd South, Clwyd West, Vale of Clwyd, Carmarthen East and Dinefwr, Carmarthen West and South Pembrokeshire, Ceredigion, Preseli Pembrokeshire, Blaenau Gwent, Bridgend, Caerphilly, Cynon Valley, Islwyn, Ogmore, Pontypridd, Merthyr Tydfil and Rhymney, Montgomeryshire, Cardiff South and Penarth, Vale of Glamorgan, Gower and Neath.
- Ni chynigir unrhyw newidiadau i'r 17 etholaeth arall.
- Cynigir newidiadau i ranbarthau etholiadol y Cynulliad, sef Gogledd Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru a chynigir mân newid i ranbarthau etholiadol Canol De Cymru a Gorllewin De Cymru, er mwyn adlewyrchu newidiadau a gynigir i etholaethau seneddol/y Cynulliad.

Etholaethau Seneddol

Ardaloedd yr arolwg yw ardaloedd yr wyth sir gadwedig fel y'u sefydlwyd yn dilyn y Gorchymyn Siroedd Wedi'u Cadw (Newid Ffiniau)(Cymru) 2003.

1. Clwyd

Cyfansoddiad y saith etholaeth a argymhellwyd dros dro yw (dangosir nifer yr etholwyr yn 2003 mewn cromfachau):

ALYN AND DEESIDE COUNTY CONSTITUENCY (60,331) **Dim newid.**

CLWYD SOUTH COUNTY CONSTITUENCY (51,201) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond heb y rhan o etholaeth bresennol Clwyd South bresennol sydd ar hyn o bryd o fewn sir gadwedig Powys a heb y rhannau hynny o ranbarthau etholiadol Efenechdyd, Llanarmon-yn-Iâl/Llandegla a Llanfair Dyffryn Clwyd/Gwyddelwern a oedd yn rhan o etholaeth bresennol Clwyd South.

CLWYD WEST COUNTY CONSTITUENCY (55,381) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond gyda rhanbarthau etholiadol Efenechdyd, Llanarmon-yn-Iâl/Llandegla a Llanfair Dyffryn Clwyd/Gwyddelwern i gyd wedi'u cynnwys yn yr etholaeth.

CONWY COUNTY CONSTITUENCY (43, 976) rhanbarth etholiadol **Sir Conwy**: Betws-y-Coed, Bryn, Caerhun, Capel-Ulo, Conwy, Craig-y-Don, Crwst, Deganwy, Eglwysbach, Gogarth, Gower, Llansanffraid, Marl, Mostyn, Pandy, Pant-yr-afon/Penmaenan, Penrhyn, Pensarn, Trefriw, Tudno, Uwch Conwy.

DELYN COUNTY CONSTITUENCY (54,227) **Dim newid.**

VALE OF CLWYD COUNTY CONSTITUENCY (49,637) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond gyda rhanbarth etholiadol Llandyrnog wedi'i gynnwys yn yr etholaeth.

WREXHAM COUNTY CONSTITUENCY (50,890) **Dim newid.**

2. Dyfed

Cyfansoddiad y pum etholaeth a argymhellwyd dros dro yw (dangosir nifer yr etholwyr yn 2003 mewn cromfachau):

CARMARTHEN EAST AND DINEFWR COUNTY CONSTITUENCY (52,741) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond heb y rhan honno o ranbarth etholiadol Cynwyl Elfed a oedd wedi'i chynnwys yn yr etholaeth bresennol.

CARMARTHEN WEST AND SOUTH PEMBROKESHIRE COUNTY CONSTITUENCY (57,143) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond gyda rhanbarth etholiadol cyfan Cynwyl Elfed yn yr etholaeth a heb y rhan honno o ranbarth etholiadol Maenclochog a oedd wedi'i chynnwys yn yr etholaeth bresennol.

CEREDIGION COUNTY CONSTITUENCY (52,514) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond heb y rhan honno o ranbarth etholiadol Llandudoch a oedd wedi'i chynnwys yn yr etholaeth bresennol.

LLANELLI COUNTY CONSTITUENCY (57,409) **Dim newid.**

PRESELI PEMBROKESHIRE COUNTY CONSTITUENCY (56,001) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond gyda rhanbarthau etholiadol Maenclochog a Llandudoch wedi'u cynnwys yn yr etholaeth.

3. Gwent/Morgannwg Ganol

Ystyriwyd siroedd cadwedig Gwent a Morgannwg Ganol gyda'i gilydd wrth ystyried etholaethau seneddol arfaethedig. Cyfansoddiad y tair etholaeth ar ddeg a argymhellwyd dros dro yw (dangosir nifer yr etholwyr yn 2003 mewn cromfachau):

BLAENAU GWENT COUNTY CONSTITUENCY (53,120) **Mân newid i'r ffin, nid yw'n effeithio ar unrhyw etholwyr.**

BRIDGEND COUNTY CONSTITUENCY (57,046) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond heb yr ardal honno o'r etholaeth bresennol sydd ar hyn o bryd o fewn sir gadwedig De Morgannwg a heb ranbarthau etholiadol Abercynffig a Chefn Cribwr.

CAERPHILLY COUNTY CONSTITUENCY (59,576) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond heb ranbarthau etholiadol Aberbargoed, Bargoed a Gilfach.

CYNON VALLEY COUNTY CONSTITUENCY (48,272) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond gyda rhanbarthau etholiadol Cilfynydd a Glyngoch.

ISLWYN COUNTY CONSTITUENCY (60,769) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond gyda rhanbarthau etholiadol Aberbargoed, Bargoed a Gilfach.

MERTHYR TYDFIL AND RHYMNEY COUNTY CONSTITUENCY (55,476) **Mân newid i'r ffin, nid yw'n effeithio ar unrhyw etholwyr.**

MONMOUTH COUNTY CONSTITUENCY (62,423) **Dim newid.**

NEWPORT EAST COUNTY CONSTITUENCY (56,355) **Dim newid.**

NEWPORT WEST COUNTY CONSTITUENCY (60,882) **Dim newid.**

OGMORE COUNTY CONSTITUENCY (53,842) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond gyda rhanbarthau etholiadol Abercynffig a Chefn Cribwr.

PONTYPRIDD COUNTY CONSTITUENCY (54,122) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond heb yr ardal honno o'r etholaeth bresennol sydd ar hyn o bryd o fewn sir gadwedig De Morgannwg a heb ranbarthau etholiadol Cilfynydd a Glyngoch.

RHONDDA COUNTY CONSTITUENCY (50,389) **Dim newid.**

TORFAEN COUNTY CONSTITUENCY (61,371) **Dim newid.**

4. Gwynedd

Cyfansoddiad y tair etholaeth a argymhellwyd dros dro yw (dangosir nifer yr etholwyr yn 2003 mewn cromfachau):

ARFON COUNTY CONSTITUENCY (42,998) rhanbarthau etholiadol **Sir Gwynedd:** Arllechwedd, Bethel, Bontnewydd, Cadnant, Cwm-y-Glo, Deiniol, Deiniolen, Dewi, Garth, Gerlan, Glyder, Groeslon, Hendre, Hiracl, Llanberis, Llanllyfni, Llanrug, Llanwnda, Marchog, Menai (Bangor), Menai (Caernarfon), Ogwen, Peblig (Caernarfon), Penisarwaun, Pentir, Penygroes, Seiont, Talysarn, Tregarth a Mynydd Llandygái, Waunfawr, Y Felinheli.

DWYFOR MEIRIONNYDD COUNTY CONSTITUENCY (48,823) rhanbarthau etholiadol **Sir Gwynedd:** Aberdaron, Aberdyfi, Abererch, Abermaw, Abersoch, Bala, Botwnnog, Bowydd a Rhiw, Brithdir a Llanfachreth/Ganllwyd/Llanelltyd, Bryn-crug/Llanfihangel, Clynnog, Corris/Mawddwy, Criccieth, Diffwys a Maenofferen, Dolbenmaen, Gogledd Dolgellau, De Dolgellau, Dyffryn Ardudwy, Efail-newydd/Buan, Harlech, Llanaelhaearn, Llanbedr, Llanbedrog, Llandderfel, Llanengan, Llangelynin, Llanuwchllyn, Llanystumdwy, Morfa Nefyn, Nefyn, Penrhyndeudraeth, Dwyrain Porthmadog, Gorllewin Porthmadog, Porthmadog-Tremadog, Gogledd Pwllheli, De Pwllheli, Teigl, Trawsfynydd, Tudweiliog, Tywyn.

YNYS MÔN COUNTY CONSTITUENCY (49,831) **Dim newid.**

5. Powys

Cyfansoddiad y ddwy etholaeth a argymhellwyd dros dro yw (dangosir nifer yr etholwyr yn 2003 mewn cromfachau):

BRECON AND RADNORSHIRE COUNTY CONSTITUENCY (53,497) **Dim newid.**

MONTGOMERYSHIRE COUNTY CONSTITUENCY (46,655) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond gyda rhanbarth etholiadol Llanrhaeadr-ym-Mochnant/Llansilin (yn etholaeth Clwyd South ar hyn o bryd).

6. De Morgannwg

Cyfansoddiad y pum etholaeth a argymhellwyd dros dro yw (dangosir nifer yr etholwyr yn 2003 mewn cromfachau):

CARDIFF CENTRAL BOROUGH CONSTITUENCY (60,864) **Dim newid.**

CARDIFF NORTH BOROUGH CONSTITUENCY (63,615) **Dim newid.**

CARDIFF SOUTH AND PENARTH BOROUGH CONSTITUENCY (67,855) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond gyda rhanbarth etholiadol Abersili.

CARDIFF WEST BOROUGH CONSTITUENCY (64,587) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond gyda rhanbarth etholiadol cyfan Creigiau/Sain Ffagan a rhanbarth etholiadol Pentyrch.

VALE OF GLAMORGAN COUNTY CONSTITUENCY (68,229) yr un fath â'r etholaeth bresennol ond heb ranbarth etholiadol Abersili a chyda rhanbarth etholiadol Saint-y-brid.

7. Gorllewin Morgannwg

Cyfansoddiad y pum etholaeth a argymhellwyd dros dro yw (dangosir nifer yr etholwyr yn 2003 mewn cromfachau):

ABERAVON COUNTY CONSTITUENCY (50,422) **Dim newid.**

GOWER COUNTY CONSTITUENCY (60,535) Ychwanegu 11 o etholwyr i ranbarth etholiadol Clydach yn Abertawe o ranbarth etholiadol Trebannws Castell-nedd Port Talbot o ganlyniad i Orchymyn Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe (Trebannws a Chlydach) 2002.

NEATH COUNTY CONSTITUENCY (56,982) Colli 11 o etholwyr o ganlyniad i Orchymyn Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe (Trebannws a Chlydach) 2002.

SWANSEA EAST BOROUGH CONSTITUENCY (57,226) **Dim newid.**

SWANSEA WEST BOROUGH CONSTITUENCY (58,336) **Dim newid.**

Rhanbarthau Etholiadol Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Cyfansoddiad pum Rhanbarth y Cynulliad a argymhellwyd dros dro yw (dangosir nifer yr etholwyr ym mhob rhanbarth yn 2003 mewn cromfachau):

Gogledd Cymru (459,718): Alyn and Deeside CC, Arfon CC, Clwyd South CC, Clwyd West CC, Conwy CC, Delyn CC, Vale of Clwyd CC, Wrexham CC, Ynys Môn CC.

Canolbarth a Gorllewin Cymru (426,058): Brecon and Radnorshire CC, Carmarthen East and Dinefwr CC, Carmarthen West and South Pembrokeshire CC, Ceredigion CC, Dwyfor Meirionnydd CC, Llanelli CC, Montgomeryshire CC, Preseli Pembrokeshire CC.

Gorllewin De Cymru (395,717): **Dim newid** (heblaw am gynnwys Bridgend constituency).

Canol De Cymru (480,831): **Dim newid** (heblaw am gynnwys Vale of Glamorgan constituency).

Dwyrain De Cymru (470,878): **Dim newid.**

Hoffai'r Comisiwn bwysleisio bod yr argymhellion dros dro hyn yn ymwneud ag etholaethau seneddol a Rhanbarthau Etholiadol Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn unig, ac nid ydynt yn amharu ar strwythur a threfniadau llywodraeth leol na'r gwasanaethau y mae'n eu darparu.

Archwilio'r Cynigion

Gellir archwilio cynigion y Comisiwn yn llawn gyda mapiau yn dangos yr etholaethau arfaethedig yn:

Aberavon	Swyddfeydd y Cyngor, Canolfan Ddinesig, Port Talbot SA13 IJP
Alyn and Deeside	Llyfrgell Gyhoeddus, Wepre Drive, Cei Connah CH5 4HA
Blaenau Gwent	Swyddfeydd y Cyngor, Canolfan Ddinesig, Glynebwy NP26 6XB
Brecon and Radnorshire	Swyddfeydd y Cyngor, Ffordd Cambrian, Aberhonddu, LD3 7HR Neuadd y Sir, Llandrindod LD1 5LG Swyddfa Ardal Trefyclo, Y Llyfrgell, Trefyclo
Bridgend	Swyddfeydd y Ddinas, Stryd yr Angel, Pen-y-bont ar Ogwr CF31 4WB
Caernarfon	Swyddfeydd y Sir, Caernarfon, LL55 1SH
Caerphilly	Swyddfeydd y Cyngor, Ystrad Fawr, Ystrad Mynach, Hengoed CF82 7SF
Cardiff Central	Neuadd y Ddinas, Caerdydd CF10 4UW
Cardiff North	Llyfrgell yr Eglwys Newydd, Park Road, yr Eglwys Newydd CF14 7XA
Cardiff South and Penarth	Llyfrgell Grangetown, Stryd Redlaver, Grangetown CF11 7LY Tŷ'r Gorllewin, Ffordd Stanwell, Penarth CF64 2YG
Cardiff West	Llyfrgell Treganna, Library Street, Treganna CF5 1QD
Carmarthen East and Dinefwr	Swyddfeydd y Cyngor, Crescent Road, Llandeilo SA19 6HW
Carmarthen West and South Pembrokeshire	Gwasanaethau Statudol, 1 Stryd Spilman, Caerfyrddin SA31 1LE
Ceredigion	Llyfrgell Aberaeron, Neuadd y Sir, Heol Farchnad, Aberaeron SA46 0AT
Clwyd South	One Stop Shop, Y Capel, Stryd y Castell, Llangollen LL20 8NU
Clwyd West	Trem Clwyd, Canol y Dre, Rhuthun LL15 1QA
Conwy	Swyddfeydd y Cyngor, Bodlondeb, Conwy LL32 8DU
Cynon Valley	Llyfrgell Ganolog, Stryd Fawr, Aberdâr CF44 7AG
Delyn	Neuadd y Sir, Yr Wyddgrug CH7 6NB
Gower	Uned Wybodaeth Ganolog Gorseinon, Lime Street, Gorseinon
Islwyn	Swyddfeydd y Cyngor, Pontllanfraith, Y Coed Duon NP12 2YW
Llanelli	Llyfrgell Llanelli, Llanelli SA15 3AS
Meirionnydd Nant Conwy	Llyfrgell Llanrwst, Plas yn Dre, Ffordd yr Orsaf, Llanrwst LL26 0DF Swyddfeydd y Cyngor, Cae Penarlag, Dolgellau LL40 2YB
Merthyr Tydfil and Rhymney	Canolfan Ddinesig, Stryd y Castell, Merthyr Tudful CF47 8AN
Monmouth	One Stop Shop, Cross Street, Y Fenni NP7 5HD One Stop Shop, Neuadd y Farchnad, Priory Street, Mynwy NP25 3XA
Montgomeryshire	Neuadd Ardal y Trallwng, Severn Road, Y Trallwng SY21 7AS Swyddfa'r Ardal, Swyddfeydd y Parc, Y Drenewydd SY16 2NZ
Neath	Swyddfeydd y Sir, Canolfan Ddinesig, Castell-nedd SA11 3QZ
Newport East	Canolfan Ddinesig, Casnewydd NP20 4UR
Newport West	Llyfrgell Maendy, Chepstow Road, Casnewydd NP19 8BY
Ogmore	Llyfrgell Maesteg, Lôn y Gogledd, Maesteg CF34 9AA Llyfrgell Nantymoel, Canolfan Berwyn, Stryd Ogwy, Nantymoel CF32 7SD
Pontypridd	Swyddfa Gofrestru Etholiadol, 4 - 8 Stryd yr Eglwys, Pontypridd CF37 2TH
Preseli Pembrokeshire	Canolfan Gwasanaeth Cwsmeriaid, North Wing, Neuadd y Sir, Hwlfordd SA61 1TP

Rhondda	Swyddfeydd y Cyngor, Y Pafiliwn, Parc Cambrian, Cwm Clydach CF40 2XX
Swansea East	Llyfrgell Treforys, Heol Treharne, Abertawe SA6 7AA
Swansea West	Y Guildhall, Abertawe SA1 4PN
Torfaen	Canolfan Ddinesig, Pont-y-Pŵl NP4 6YB
Vale of Clwyd	Swyddfeydd y Cyngor, Russel House, Ffordd Churton, Y Rhyl LL18 3DP
Vale of Glamorgan	Swyddfeydd Dinesig, Heol Holton, Y Bari CF63 4RU Neuadd y Dref, Y Bontfaen CF61 1SD
Wrexham	Neuadd y Dref, Wrecsam LL11 1WF
Ynys Môn	Swyddfeydd y Cyngor, Llangefni LL77 7TW

Dylid cyflwyno unrhyw sylwadau am y cynigion cyn **6 Chwefror 2004**. Anfonwch eich sylwadau at y **Comisiwn Ffiniau i Gymru, Tŷ Caradog, 1-6 Plas Sant Andreas, Caerdydd CF10 3BE** neu anfonwch ffacs i **02920 395250**, neu anfonwch ebost at **comffin.cymru@wales.gsi.gov.uk**.

Cynghorir unrhyw un sydd am wrthwynebu'r cynigion i gyflwyno gwrthgynnig gyda'r sylwadau gan ei bod yn debygol y bydd hyn yn fwy dylanwadol na datganiad o wrthwynebiad ar ei ben ei hun. Mae'n bwysig iawn ein bod yn derbyn yr holl sylwadau, boed yn gefnogol neu'n wrthwynebol (yn enwedig gwrthgynnigion) o fewn y terfynau amser a osodwyd.

Gellir darllen yr hysbysiad hwn ac yr adroddiad ar yr argymhellion dros dro ar wefan y Comisiwn yn **www.comffin-cymru.gov.uk**.